

ΠΟΥ τα όρια, πού η διαπλοκή (Χρήστος Γεωργίου, καθηγητής Βιοχημείας στο Τμήμα Βιολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών)

Date : Νοεμβρίου 4, 2009

Η επικινδυνότητα για την υγεία των πολιτών των ηλεκτρομαγνητικών ακτινοβολιών που εκπέμπονται από καλώδια υψηλής τάσης (ΔΕΗ) και ηλεκτρικές συσκευές, κινητά τηλέφωνα και κεραίες κινητής τηλεφωνίας, ασύρματο Ιντερνετ (WiFi), φούρνους μικροκυμάτων, κεραίες τηλεοπτικών-ραδιοφωνικών σταθμών και κεραίες TETRA (αστυνομίας, πυροσβεστικής, μετρό κ.λπ.), ρυθμίζεται από συγκεκριμένα όρια προφύλαξης καθορισμένα από την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας (ΠΟΥ) σε συνεργασία με τη Διεθνή Επιτροπή για την Προστασία από τις Μη Ιονίζουσες Ακτινοβολίες (ICNIRP).

Εντούτοις, αλληπάλληλες έρευνες ανεξάρτητων επιστημόνων έχουν αποδείξει ότι τα

όρια αυτά είναι αναξιόπιστα διότι δεν διασφαλίζουν την ανθρώπινη υγεία.

Στις εντεινόμενες υποψίες ότι στον καθορισμό των ορίων εμπλέκονται τεράστια οικονομικά συμφέροντα, τα στερεότυπα επιχειρήματα των εταιρειών (κυρίως κινητής τηλεφωνίας και ηλεκτρισμού) είναι ότι:

1 Αυτά τα όρια είναι αξιόπιστα, διότι οι ΠΟΥ και ICNIRP στελεχώνονται από ανεξάρτητους επιστήμονες που αναλαμβάνουν διεθνές κύρος.

2 Οι ηλεκτρομαγνητικές ακτινοβολίες παραμένουν ακίνδυνες για την υγεία ενηλίκων και ανηλίκων.

Τα ακόλουθα στοιχεία δείχνουν ότι οι εταιρείες πράγματι παρεμβαίνουν στη διαμόρφωση των ορίων -άμεσα και μέσω χρηματοδότησης των αρμόδιων επιστημονικών επιτροπών των ΠΟΥ και ICNIRP- καθότι επηρεάζουν το κόστος παραγωγής των προϊόντων τους κι επομένως τα κέρδη τους.

Το πρώτο επιχειρήμα τους οι εταιρείες το στηρίζουν στα καταστατικά των ΠΟΥ και ICNIRP, που τους απαγορεύουν να παρεμβαίνουν στη διαμόρφωση των ορίων και να χρηματοδοτούν αυτές τις οργανώσεις(1, 2). Αυτό όμως δεν συμβαίνει στην πράξη. Η δε διαπλοκή των ΠΟΥ και ICNIRP με τις εταιρείες ξεκινά από τη μεταξύ τους λειτουργική διαπλοκή.

Για παράδειγμα, οι προτάσεις της ICNIRP για τα όρια αποτελούν μέρος των αξιολογήσεων κινδύνων των ομάδων εργασίας του Διεθνούς Προγράμματος στα

Ηλεκτρομαγνητικά Πεδία της ΠΟΥ (ΔΠΗΜΠ-ΠΟΥ)(2). Επίσης, τα μισά από τα 20 μέλη της διεθνούς ομάδας εργασίας του ΔΠΗΜΠ-ΠΟΥ για την υγεία είναι και μέλη της ICNIRP, ενώ συμμετέχει επίσης ο πρόεδρος της Πάολο Βέκια μαζί με 7 μέλη και 2 συμβούλους της. Επιπλέον, ο διευθυντής του ΔΠΗΜΠ-ΠΟΥ, Μάικλ Ρεπαχόλι είναι και επίτιμος διευθυντής της ICNIRP(3).

Αναξιόπιστα κριτήρια

Με ΠΟΥ και ICNIRP σφιχτά εναγκαλισμένες, η διαπλοκή έστω και μιας εξ αυτών με εταιρείες καθιστά αυτομάτως αναξιόπιστα και τα όρια που αποφασίζουν από κοινού.

Όπως αποκάλυψε το περιοδικό «Μικρογουέιβ Νιους», στη σύνταξη των νέων κριτηρίων Περιβαλλοντικής Υγείας από τις Ακτινοβολίες του Ηλεκτρισμού η ομάδα εργασίας του ΔΠΗΜΠ-ΠΟΥ περιέλαβε, κατ' απαίτηση του Ρεπαχόλι, εκπροσώπους εταιρειών ηλεκτρισμού αλλά και συνεργαζόμενων ινστιτούτων(3).

Ενδεικτικά, η Λίικα Κάιφετς (από τους βασικούς συντάκτες των κριτηρίων και πρώην βοηθός του Ρεπαχόλι) αποκάλυψε στο Βρετανικό Ιατρικό Περιοδικό ότι «εργάζεται στο Ινστιτούτο Ερευνών στον Ηλεκτρισμό και ότι είναι σύμβουλος εταιρειών»(4).

Μεταξύ των αντιπροσώπων εταιρειών που βοήθησαν την Κάιφετς στη σύνταξη των κριτηρίων ήταν οι Γκάμπορ Μέτσεϊ της EPRI, Τζακ Σαλ της Southern California Edison (ΗΠΑ), και Τζακ Σούνσον της National Grid (Βρετανία). Μάλιστα, ο Ρεπαχόλι κοινοποίησε τα κριτήρια προς εξέταση και σε αντιπροσώπους των εταιρειών-ινστιτούτων ηλεκτρισμού Federation of Electric Power Companies (Ιαπωνία), Hydro-Quebec (Καναδά), Pacificorp, Utility Health Sciences Group και Exponent Inc (ΗΠΑ)(3).

Σε άλλη περίπτωση, σε συνάντηση της ομάδας εργασίας της ΠΟΥ (στη Γενεύη στις 3-10-2005) για τη διαμόρφωση των ορίων στις ηλεκτρομαγνητικές ακτινοβολίες, ο Ρεπαχόλι προσκάλεσε ως μόνους εξωτερικούς παρατηρητές 8 αντιπροσώπους εταιρειών ηλεκτρισμού, ενώ απαγόρευσε την παρουσία δημοσιογράφων.

Μάλιστα, αυτή η συνάντηση δεν δημοσιοποιήθηκε ούτε στην επίσημη λίστα συναντήσεων της ιστοσελίδας της ΠΟΥ, με αποτέλεσμα ελάχιστοι επιστήμονες σχετικοί με το θέμα να την γνωρίζουν, διότι προσκλήσεις έλαβαν μόνο εκπρόσωποι εταιρειών(3).

Μύθος είναι επίσης οι διαβεβαιώσεις των ICNIRP και ΠΟΥ περί μη χρηματοδότησής τους από εταιρείες.

Αλλωστε, αυτό το επιβεβαιώνει ο ίδιος ο Ρεπαχόλι δηλώνοντας ότι «το ΔΠΗΜΠΙ-ΠΟΥ μπορεί να λάβει χρηματοδότηση από οποιαδήποτε πηγή μέσω του νοσοκομείου Royal Adelaide που ορίστηκε να συλλέγει χρήματα για το πρόγραμμα βάσει συμφωνίας με το Νομικό Τμήμα του ΠΟΥ»(5). Επιπλέον, ο Ρεπαχόλι χρηματοδοτείται από εταιρείες κινητής τηλεφωνίας με 150.000 δολάρια ετησίως(6).

Το δεύτερο επιχείρημα των εταιρειών περί ακινδυνότητας των ηλεκτρομαγνητικών ακτινοβολιών έχει αναδειχθεί σε βασική στρατηγική τακτική ιδιαίτερα από αυτές της κινητής τηλεφωνίας. Οπως αποκαλύπτει ο Εριαν Χάλμπεργκ, πρώην διευθυντής περιβαλλοντικών υποθέσεων της εταιρείας Ericsson, η τακτική παραπλάνησης κοινού και αρμόδιων κρατικών υπηρεσιών συνίσταται στα ακόλουθα(7):

*«Οι εταιρείες επιλέγουν ομάδα ειδικών που να υποστηρίζει ότι τα κινητά τηλέφωνα είναι ασφαλή.

*»Διασφαλίζουν ότι μόνο μία υπηρεσία κάθε κράτους θα εκδίδει οδηγίες επί θεμάτων υγείας για κινητά τηλέφωνα και κεραίες, με επίσημο σύμβουλο μόνο την επιλεγμένη ομάδα.

*»Η ομάδα ειδικών είναι προτιμότερο να αποτελείται από μέλη της ICNIRP που χρηματοδοτείται από τις εταιρείες κινητής τηλεφωνίας.

*»Εν τω μεταξύ, οι εταιρείες θα αναπτύσσουν ασφαλέστερα συστήματα τηλεπικοινωνιών κατοχυρωμένα με πατέντες σε αναμονή για όσο διάστημα οι κρατικές αρχές δεν απαιτούν την παραγωγή ασφαλέστερων προϊόντων.

*»Για την εξασφάλιση του άφθονου χρόνου που απαιτεί η ανάπτυξη νέων συστημάτων κινητής τηλεφωνίας, οι εταιρείες χρηματοδοτούν χρονοβόρες έρευνες, οι οποίες χρειάζονται δεκαετίες πριν καταλήξουν σε συμπεράσματα, όπως π.χ. οι μελέτες INTER PHONE και COSMOS.

*»Όταν ολοκληρωθεί η ανάπτυξη νέας γενιάς κινητών τηλεφώνων, αυτά πρέπει να διαφημιστούν και από τη σκοπιά της ακινδυνότητάς τους για τους χρήστες ώστε να βοηθήσει στην πώληση άλλων 6 δισεκατομμυρίων τηλεφώνων. Μόνο τότε η αρμόδια κρατική υπηρεσία θα προειδοποιήσει τους χρήστες να αντικαταστήσουν τα παλαιά με νέα "ασφαλέστερα" τηλέφωνα φυσικά για λόγους υγείας».

Τα συμπεράσματα είναι δικά σας.

---

(1) Inquiry into Electromagnetic Radiation, Report of the Senate Environment, Communications, Information Technology and the Arts References Committee, Section 4.115, p. 151, 05-2001.

(2) <http://www.icnirp.de/what.htm>.

(3) Microwave News, «From the Field, WHO and electric utilities: A partnership on EMFs», 01-10-2005.

(4) «Letters, Childhood cancer and power lines», Br. Med. J. 331: 634-638, 2005.

(5) Welcoming speech by Michael Repacholi, 9th International Advisory Committee meeting, Istanbul, 07-06-2004.

(6) Maisch, D. (2006). Conflict of interest & bias in Health Advisory Committees: A case study of the WHO's Electromagnetic Field Task Group. J. Australasian College Nutr. Environ. Med. 25: 15-17, Communication with Louis Slesin, editor of Microwave News, 21-11-2005.

(7) Hallberg, Orjan. «A Telecom strategy», 17-08-2009 (<http://hir.nu>).

Η ΑΛΛΗ ΟΨΙΣ

Ψηλαφώντας την των πραγμάτων αλήθεια...

<http://alopsis.gr>

(Πηγή: "ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ" 1/11/2009)